

Артър Кларк

Пътувайте по телеграфа!

Вие, хора, нямате престава за неприятностите и изпитанията, които трябваше да издържим преди да усъвършенстваме радиопредавателя. Но това съвсем не означава, че е вече напълно съвършен. Най-голямата трудност, както е било с телевизията преди тридесет години, бе подобрието на яснотата. Този малък проблем ни коства почти пет години. Както сте виждали в Научния музей, първият пренесен от нас предмет бе дървен куб, който не бе монолитен, а се състоеше от милиони малки сфери. На практика той приличаше по плътност на едно от най-ранните телевизионни изображения, защото вместо да се справи с предмета молекула по молекула или още по-добре електрон по електрон, нашите скенери го поемаха на малки късчета.

За някои неща това нямаше значение, но ако искахме да пренасяме произведения на изкуството, да не говорим за човешки същества, трябваше значително да подобрим процеса. Успяхме да го сторим посредством използването на скенери на делта-лъчи навсякъде около нашия обект – отгоре, отдолу, отляво, отдясно, отпред и отзад. Мога да ви кажа, че синхронизирането на всичките шест скенера беше чудесна игра, а когато бе постигнато, ние открихме, че предадените елементи бяха ултрамикроскопични по размер, което бе достатъчно добро за повечето цели.

После, когато биолозите от 37-я етаж не гледаха, взехме от тях за временно ползване едно морско свинче и го изпратихме през апаратурата. То премина в отлично състояние с изключение на факта, че бе умряло. И така, трябваше да го върнем на неговите собственици с вежливата молба за аутопсия. Те отначало се ядосаха малко и казаха, че нещастното създание е било заразено с единствения екземпляр от някакви микроби, за което бяха изразходвали месеци, за отглеждането им. Фактически бяха така ядосани, че равнодушно отказаха на нашата молба.

Такова непокорство от страна на обикновени биолози беше разбира се възмутително и ние умишлено генерирахме в тяхната лаборатория високочестотно поле и в продължение на няколко минути предизвикахме треска у всички тях. Резултатите от аутопсията дойдоха до половин час. Преценката гласеше, че създанието е било в отлично състояние, но е умряло от шок. Препоръката беше, че ако искаме да извършим експеримента отново, трябва да вържем очите на нашата жертва. Беше ни съобщено също, че на 37-я етаж е монтирана брава с шифър, за да бъде защитен от грабителските походи на механици-клептоманиаци, които ставали само за миячи на коли в гараж. Не можехме да оставим това безнаказано, така че незабавно облъчихме бравата с X-лъчи и за темен пълн

ужас им казахме каква е ключовата дума.

За всеки е най-добре да бъде в нашите редици, така винаги ще може да прави с другите хора каквото си поиска. Химиците от по-горния етаж бяха единствените ни сериозни съперници, но ние обикновено излизахме победители. Да, спомням си това време, когато пъхнаха някакво гадно химическо вещество в нашата лаборатория през дупка в тавана. Цял месец трябваше да работим с дихателни апарати, но по-късно се реванширахме. Всяка нощ след напускане на персонала изпращахме в лабораторията им доза слаби космически лъчи и съсирвахме всички техни хубави утайки, докато една вечер не остана след работа старият професор Хъдсън, когото за малко не уморихме. Но да се върна към моя разказ...

Получихме друго морско свинче, упоихме го с хлороформ и го изпратихме през преподавателя. За наша радост то остана живо. Незабавно го убихме и препарирахме за доброто на идните поколения. Можете да го видите в музея заедно с останалата наша апаратура.

Но поискахме ли да сложим началото на пътнически услуги, това изобщо не се получаваше. Твърде много приличаше на операция, за да задоволи повечето хора. Обаче чрез намаляване на времето за транспортиране до една десетохилядна от секундата и следователно намаляване на шока успяхме да изпратим напълно невредимо още едно морско свинче. Него също препарирахме.

Очевидно бе дошло време да опита апаратурата и някой от нас, но когато установихме каква загуба за човечеството би било това при евентуална грешка, ние открихме подходяща жертва в лицето на професор Кингстън, който преподаваше гръцки или някаква глупост на 197-я етаж. Подмавихме го до преподавателя с копие на *Хомър*¹, включихме полето и от врявата в приемателя разбрахме, че е пристигнал благополучно и без да загуби никоя от своите способности. Бихме го препарирали и него, но това не можеше да се уреди.

След като минахме всички по реда си, открихме, че преживяването е съвсем безболезнено и решихме да изнесем устройството на пазара. Очаквам, че си спомняте вълнението, което цареше при първата демонстрация на нашата малка играчка пред пресата. Разбира се употребихме дяволски много труд, за да убедим вестникарите, че това не е фалшификация, но те не ни повярваха истински, докато сами не преминаха през преподавателя. Ние, все пак, отказахме на лорд Роскасъл, който би гръмнал бушоните, дори да можехме да го напъхаме в преподавателя.

---

1. Пощенски гълъб. В текста вестник с това заглавие – Бел.пр.

Тази демонстрация ни направи такава реклама, че няхахме изобщо никакви проблеми с основаването на компания. Сбогувахме се с Изследователската фондация, казахме на учените, оставащите в нея, че може би някой ден ще им върнем за злото е добро, като им изпратим няколко милиона и започнахме да проектираме нашите първи търговски предаватели и приематели.

Първото бюро бе открито на 10 май 1962 година. Макар официалната церемонията се състоя в Лондон, при парижкия приемател бяха се събрали огромни тълпи, за да наблюдават пристигането на първите пътници и вероятно надяващи се, че няма да пристигнат. Сред одобрителните викове на хилядите събрали се, министър-председателя натисна един бутон (който не бе свързан с нищо), главният инженер натисна един включвател (който бе свързан) и огромният Юниън Джек избледня от погледа, за да се появи в Париж по-скоро за досада на някои патриотично настроени французи. След това потокът от пътници започна да преминава по линията с такава скорост, че митническите служители останаха безпомощни. Пътническото бюро бе велик и мигновен успех, тъй като взимаме такса само две лири на човек. Сметнахме тази такса за твърде умерена, защото изразходваното електричество струваше една стотна от едно пени.

Не след дълго ние имяхме пътнически бюра до всички големи градове в Европа. По кабел, а не по радиото. Една телеграфна система бе по-безопасна, макар да беше ужасно трудно да се полагат под Канала полиаксиални кабели, струващи £500 на миля. Тогава, съвместно с Пощенската служба, започнахме да развиваме вътрешни услуги между големите градове. Може би си спомняте нашите реклами „Пътувайте по телефона“ и „По-бързо е по телеграфа“, които се чуваха навсякъде през 1963 г. Скоро практически всеки ползваше нашите вериги и ние се справяхме с хиляди тона товари на ден.

Естествено имаше и инциденти, но можехме да подчертаем, че бяхме направили нещо, което никое Министерство на транспорта не бе правило досега. Намалихме катастрофите по пътищата само на десет хиляди на година. На всеки шест милиона пътници загубвахме един клиент, което беше съвсем добре, дори като начало, въпреки че сегашните данни показват подобрене. Някои от станалите злополуки бяха наистина твърде странни и на практика имаше съвсем малко случаи, които все още не бяха обяснени на близките или на застрахователните компании.

Едно общо оплакване беше заземяване по линията. Когато това се случеше, нашият нещастен пътник просто се разтваряше в нищото.

Допускам, че неговите или нейните молекули се разпределяха равномерно по цялата земя. Спомням си един особено ужасен инцидент, когато апаратурата аварира по средата на едно предаване. Можете да се досетите за резултата... Може би още по-лошо се получаваше при пресичането на две линии, когато токовете се смесваха. Разбира се не всички инциденти бяха така лоши като тези. Понякога, поради високо съпротивление във веригата пътникът можеше да загуби при преминаването си до около пет стоуна², което обикновено ни струваше около £1000 и достатъчно безплатна храна за възстановяване на загубеното тегло. За щастие скоро бяхме в състояние да правим пари от тази работа, защото идваха дебели хора, които искаха да отслабнат. Ние направихме специален апарат, който предаваше масивни важни дами по съпротивителните намотки и ги събираше отново в мястото, откъдето бяха тръгнали минус причината за безпокойството. „Толкова е бързо, мила, и е *съвсем* безболезнено! Сигурен съм, че те ще могат да отнемат за нула време тези 150 фунта³, от които искаш да се отървеш! Или бяха 200?“

Имахме също много неприятности от интерференция и индукция. Вие разбирате, че нашата апаратура събираше различни електрически смущения и ги добавяше към предаваните обекти. В резултат на това много хора пристигаха с вид, който не приличаше на нищо на Земята и приличаше твърде малко на нещо на Марс или Венера. Грешките обикновено можеха да бъдат оправани с пластична операция, но някои неща трябва да се видят, за да им повярва човек.

За щастие сега, когато използваме за пренасянето микролъчи, тези трудности са в голяма степен преодоляни, макар от време на време да продължават да се случват инциденти. Надявам се, че си спомняте големия съдебен процес, който иммахме миналата година с телевизионната звезда Лита Кордова. Тя предяви иск от нас за щети на стойност £1 000 000 за загуба на красота. Твърдеше, че едно от очите ѝ се преместило по време на предаването, но аз самият не видях никаква разлика, нито пък можах да я забележат съдебните заседатели, които имаха достатъчна възможност за това. Тя изпадна в истерия в съда, когато нашия главен електротехник заяви безцеремонно, за ужас на адвокатите и от двете страни, че ако по време на предаването наистина е *имало* някаква повреда, госпожица Кордова не би могла да се познае в огледалото, подадено ѝ от някоя жестока личност.

---

2. Английска мярка за тегло, равняваща се на около 6.35 кг. – Бел.пр.

3. Английска мярка за тегло, равняваща се на около 0.454 кг. – Бел.пр.

Пътувайте по телеграфа!

Много хора ни питаха кога ще имаме линия до Венера или Марс. Несъмнено това щеше да стане, но разбира се трудностите бяха значителни. В космоса има така много смущения от Слънцето, а да не говорим за многобройните отразителни слоеве навсякъде. Знаете, че слоевете Аплетън „Q“ на височина 100 000 километра спират дори микровълните. Докато не преодолеем това, междупланетните дялове са все още в безопасност.

Е, виждам, че приближава 22 часа, така че е по-добре да тръгвам. До полунощ трябва да съм в Ню Йорк. Какво? О, не. Ще пътувам със самолет. Не пътувам по телеграфа! Вие разбирате, участвал съм при изобретяването на това нещо!

За мен са ракетите! Лека нощ!

КРАЙ

© 1937 Артур Кларк
© 1999 Григор Попхристов, превод от английски

Arthur Clarke
Travel By Wire!, 1937

Сканиране, разпознаване и редакция: moosehead, 2009

Издание:

Златните буболечки, SF Трилър 31
ИГ „Неохрон“ и ИК „Орфия“, 1999

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11203>]